

YHTEISTOIMINTANEUVOTTELU HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDESSA

Aika	Tiistai 11.12.2012 klo 9.30–11.10	
Paikka	Hämeenlinnan hallinto-oikeus	
Osallistujat	Ahti Penttinen, pj	Oikeusministeriö
	Jarkko Mannerhovi	Oikeusministeriö
	Satu-Maaria Natunen, siht.	Oikeusministeriö
	Heikki Jukarainen	Hämeenlinnan hallinto-oikeus
	Martti Oksanen	Hämeenlinnan hallinto-oikeus
	Rauno Selenius	JUKO ry
	Pirjo Lappalainen	Palkansaajajärjestö Pardia ry
	Tuija Heino	OHK ry
	Hämeenlinnan hallinto-oikeuden henkilökunta	

1. Kokouksen avaus

Ylituomari Heikki Jukarainen avasi tilaisuuden.

Hallitusneuvos Ahti Penttinen totesi, että kyseessä on yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain mukainen yt-tilaisuus, joka liittyy hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistukseen. Kutsu tilaisuuteen on lähetetty marraskuussa. Tilaisuuteen on kutsuttu paikalla edustettuina olevien järjestöjen lisäksi JHL.

Neuvottelun puheenjohtajana toimii Penttinen. Tilaisuudesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat Penttinen, ylituomari Jukarainen sekä järjestöjen edustajat Rauno Selenius, Pirjo Lappalainen ja Tuija Heino. Pöytäkirjaa pitää Satu-Maaria Natunen.

Oikeusministeriön ja järjestöjen edustajat esittäytyivät. Selenius kehotti hallinto-oikeuden henkilökuntaa kysymään uudistuksesta järjestöiltä tai ministeriön virkamiehiltä. Lappalainen totesi, että valtion uudistusten vauhti on kiihtynyt. Tärkeää on turvata henkilöstön asema muutoksissa.

2. Asian tausta

Penttinen kertoi asian taustoista. Uudistusta valmistellut toimikunta sai mietintönsä valmiiksi keväällä 2011. Mietinnössä esitettiin, että Kouvolan hallinto-oikeus, Itä-Suomen hovioikeus ja Rovaniemen hallinto-oikeus lakkaisivat nykyisillä sijaintipaikkakunnillaan. Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson linjasi toukokuussa 2012, että yhdistettävien Kouvolan ja Itä-Suomen hovioikeuksien sijaintipaikka on Kuopio, että yhdistettävien Rovaniemen ja Oulun hallinto-oikeuksien sijaintipaikka on Oulu ja että yhdistettävien Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeuksien sijaintipaikka on Kuopio.

Lisäksi tuomiopiirejä on suunniteltu muutettaviksi niin, että Päijät-Hämeen alue siirtyy Kouvolan hallinto-oikeuden tuomiopiiristä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin ja että Kainuun kärjäoikeuden tuomiopiiri siirtyy Itä-Suomen hovioikeuden tuomiopiiristä Rovaniemen hovioikeuden tuomiopiiriin. Lisäksi Hyvinkään kärjäoikeuden tuomiopiiri siirrettäneen Kouvolan hovioikeuden tuomiopiiristä joko Helsingin tai Turun hovioikeuden tuomiopiiriin.

Uudistuksella tavoitellaan noin kahden miljoonan euron vuotuista säästöä.

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle marraskuussa. Parhaillaan esitystä käsittelee eduskunnan lakivaliokunta. Asiassa ei tarvita perustuslakivaliokunnan käsittelyä.

Yt-neuvottelut on jo käynnistetty kaikissa yhdistyvissä tuomioistuimissa. Hanketta varten on asetettu projektiorganisaatio, johon kuuluvat säädösryhmä, henkilöstöryhmä, toimitilaryhmä sekä muutoksenhallinta- ja viestintäryhmä. Viimeksi mainittu tuottaa hankkeesta tietoa Ilona-nettisivuille. Ryhmien työtä koordinoi koordinaatioryhmä. Hämeenlinnan hallinto-oikeudella on edustajansa toimitilaryhmässä.

3. Henkilöstön asema

Ahti Penttinen totesi lähtökohtana olevan, että jokaiselle muutosviraston virkamiehelle taataan aiempaa vastaava työpaikka yhdistyvissä virastossa, jos asianomainen niin haluaa. Kouvolan hallinto-oikeuden henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta siirtyä Kuopion tai Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Asianomaiset virastot lausuvat käsityksensä virkatarpeesta vuoden 2012 loppuun mennessä projektin henkilöstöryhmälle, jonka yksi tehtävä on suunnitella yhdistyvien tuomioistuinten virkarakennetta.

Penttinen pyysi Hämeenlinnan hallinto-oikeutta toimittamaan vuoden loppuun mennessä esityksensä hallinto-oikeudessa vuodesta 2014 alkaen tarvittavien virkojen määrästä ja virkarakenteesta.

Oikeusministeriö lähtee siitä, että vain nykyisellä sijaintipaikkakunnallaan lakkautettavien tuomioistuinten vakinaiset virkamiehet siirretään ja nimitetään yhdistyviin tuomioistuimiin. Rangi lasketaan sen mukaan, milloin virkamies on nimitetty nykyiseen virkaansa. Joissakin asiasta annetuissa lausunnoissa on katsottu, että kaikkien yhdistyvien tuomioistuinten virkamiehet tulisi nimittää uudelleen.

Penttinen kävi läpi henkilöstön aseman muutostilanteisiin liittyvät menettelytavat.

Hankkeen henkilöstöryhmä kartoittaa parhaillaan alustavasti Kouvolan hallinto-oikeuden, Kouvolan hovioikeuden ja Rovaniemen hallinto-oikeuden henkilöstön sijoitumistoiveita. Lopulliset suostumukset virkojen siirtoihin pyydetään maaliskuun 2013 loppuun mennessä, jos lainsäädäntö tulee esitetyn mukaisesti voimaan vuoden 2014 alussa. Jos henkilö ei halua muuttaa uudelle paikkakunnalle eikä hänelle löydy korvaavaa työpaikkaa, kyseeseen tulee irtisanomismenettely.

Tuomareiden siirtämisessä heidän oma suostumuksensa ei ole välttämätön edellytys. Jos tuomari ei siirry uudelle paikkakunnalle eikä korvaavaa työskentelypaikkaa löydy, tasavallan presidentti myöntää hänelle eron.

Etätyö tulee muutoksen vuoksi ajankohtaiseksi joidenkin virkamiesten kohdalla. Kaikkiin töihin se ei sovellu. Asianomaiset virastot päättävät omista etätyökäytännöistään.

Virkaehtosopimus antaa mahdollisuuden tiivistää työaika esimerkiksi niin, että viikon työt tehdään neljässä päivässä. Tämä sopii tilanteeseen, jossa työpaikka on kaukana asuinpaikasta.

Oikeusministeriö myöntää työmatkakompensaatiota henkilöille, joiden työmatka pitenee työnantajan päätöksen vuoksi. Henkilöstöryhmässä käydään keskustelua muun muassa siitä, tulisiko ministeriölle esittää kompensaation luokkien lisäämistä. Hallinnonalan muutostilanteiden henkilöstöpoliittisia periaatteita tarkistettaneen viimeistään vuoden 2013 syksyllä.

Muutosvirastojen virkamiehillä on oikeus 12 psykologikäyntiin vuodessa. Tämä oikeus koskee myös Hämeenlinnan hallinto-oikeutta.

4. Keskustelu

Henkilöstön puolelta tiedusteltiin, kuinka paljon virkoja Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siirtyy muutoksessa. Lisäksi kysyttiin mahdollisuutta saada virkojen täyttökielto poistettua.

Ahti Penttinen totesi, että henkilöstökyselystä selviää joulukuun loppuun mennessä, minne muutostuomioistuinten virkamiehet haluavat sijoittua. Tulosten läpikäynnin jälkeen, mahdollisesti tammikuun lopulla, virkojen täyttölupia voidaan antaa niille virastoille, joihin siirtymishalukkuutta ei ole.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siirtyvien virkojen määrästä päätettäessä käytetään apuna tilastotietoja tuomioistuinten asiamäärästä ja tuomioistuinten omia näkemyksiä.

Tiedusteltiin, miksei projektin henkilöstöryhmässä ja koordinaatioryhmässä ole Hämeenlinnan hallinto-oikeuden edustajaa, ja olisiko koordinaatioryhmän kokoonpanoa vielä mahdollista täydentää. Penttinen totesi ajatuksena olleen, että Kuopion hallinto-oikeuden edustaja tuo henkilöstöryhmään tietämyksen myös Kouvolan ja Hämeenlinnan hallinto-oikeuksista. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden henkilökunta voi viestittää asioista myös suoraan henkilöstöryhmään, ja viestit otetaan huomioon ryhmän työssä. Koordinaatioryhmän kokoonpanoa tuskin enää muutetaan, mutta viestiä voidaan viedä eteenpäin.

Henkilökunnan taholta todettiin, että kun asioiden määrä kasvaa, henkilökuntaa on saatava tarpeeksi lisää. Lahti on iso kaupunki, minkä vuoksi sieltä voi tulla useita vaikeita asioita käsiteltäviksi.

Kysyttiin maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan tilanteesta. Lautakunnassa käsiteltävät maatilatalouden harjoittamiseen liittyvät tukiasiat on suunniteltu siirrettäviksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Ylitarkastaja Jarkko Mannerhovi totesi, että valituslautakunnan kyseisten asioiden mahdollinen siirtäminen hallinto-oikeuteen otetaan huomioon toimitilasuunnittelussa.

Toimitilaryhmän puheenjohtajana toimiva Mannerhovi kertoi hankkeen toimitilasuunnitelmista. Ryhmän on annettava ensimmäinen alustava ehdotuksensa toimitilajärjestelyistä vuoden loppuun mennessä. Osa suunnitelmista on jo melko pitkällä.

Hämeenlinnassa hallinto-oikeuden nykyisten tilojen vuokranantajalta on pyydetty arkkitehdin suunnittelemia vaihtoehtoja siitä, miten talossa vastaisuudessa toimivien virastojen toimitilatarpeet pystytään täyttämään. Yksi avoin kysymys on se, sijoittuuko talossa nyt sijaitseva ulosottovirasto jatkossa muualle. Tarjouksia vuokranantajalta on odotettavissa tammikuussa.

Koska hankkeen henkilöstöryhmä antaa ensimmäiset arvionsa tuomioistuinten virkakenteesta vasta tammikuussa, toimitilaryhmä käyttää tässä vaiheessa apunaan työlukuja, jotka eivät ole kannanottoja tuomioistuinten tuleviin henkilömääriin. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden alustavat laskelmat tehdään sillä oletuksella, että tuomioistuimeen siirtyy Kouvolasta 10 henkilöä. Lisäksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan asioiden myötä taloon siirtyisi 6 henkilöä. Suunnitelmia tarkennetaan henkilöstöryhmän kannanoton jälkeen.

Toimitilasuunnittelun lähtökohtana on se, että hallinto-oikeus pysyy nykyisessä talossaan, jossa toimitilatarve on ratkaistavissa. Suunnittelua ohjaa valtion toimitilastrategia, jossa on määriteltä, kuinka paljon toimistotilaa saa olla yhtä henkilöä kohti.

Pirjo Lappalainen totesi saaneensa paljon yhteydenottoja virastoista, joissa kansliahenkilökuntaa on sijoitettu ns. maisemakonttoreihin. Hän tiedusteli, onko suunnitelmissa tuotu esiin se, että oikeushallinnon työt ovat vaativia ja niihin tulisi saada keskittyä rauhassa.

Mannerhovi totesi, että ministeriössä laadittu oikeustalokonsepti on parhaillaan lausuntokierroksella, ja kehotti Hämeenlinnan hallinto-oikeutta antamaan asiassa lausuntonsa. Oikeusministeriön toimitilastrategiassa on varauduttu siihen, että valtion toimitilastrategian mukainen neliömäärä henkilöä kohti laskee 20:een, kun se nyt on 25. Ministeriö ei saa valtiovarainministeriöltä rahaa vuokrien indeksikorotuksiin, ellei se pysty osoittamaan toimineensa aktiivisesti toimitilojen neliömäärän pienentämiseksi.

Neliömäärä henkilöä kohti lasketaan jakamalla toimistotilojen ja siihen liittyvien tilojen neliömäärä tuomioistuimen henkilötyövuosilla. Jaettavaan neliömäärään ei lasketa tuomioistuimelle välttämättömiä erityistiloja, esimerkiksi istuntosaleja ja niihin liittyviä odotustiloja. Uusien tilatehokkuusvaatimusten vuoksi kaikille ei pystytä järjestämään omaa työhuonetta. Esimerkiksi akustiikan ja ilmanvaihdon on oltava kuitenkin niin toimivia, että avoimissa tiloissa voi työskennellä.

Ylituomari Jukarainen käytti puheenvuoron Hämeenlinnan hallinto-oikeuden työmäärästä ja totesi kantavansa huolta siitä, miten henkilökunta selviää lisääntyvästä asiamäärästä. Hän totesi, että vuodesta 2004 vuoteen 2011 Hämeenlinnan ja Helsingin hallinto-oikeuksien asiamäärä on kasvanut yhtä paljon, mutta Helsingin hallinto-oikeuden htv-määrä on noussut 15:llä ja Hämeenlinnan laskenut 1,5:llä.

Jukarainen totesi, ettei Hämeenlinnan hallinto-oikeus tarvitse uusia virkoja heti vuoden 2014 alusta, jos asiat eivät lisäännä heti merkittävästi. Jatkossa töitä ei voida kuitenkaan ajatella hoidettaviksi määräaikailla virkasuhteilla. Reservistä ei ole otettavissa juristeja, jotka olisivat heti valmiita hallinto-oikeuden tehtäviin.

Henkilötyövuodet tulisi Jukaraisen mukaan jakaa sen mukaan, mikä on pitkällä tähtäimellä tuomioistuimeen saapuvien asioiden määrä. Oikeudenmukaista ei ole se, että kahdessa samantyyppisessä virastossa tehdään eri määrä työtä. Jos asiaan ei kiinnitetä huomiota, ihmiset uupuvat.

Henkilökunnan taholta pyydettiin ministeriötä ottamaan vakavasti se toive, että kun asioiden määrä kasvaa, henkilökuntaa on riittävästi niiden käsittelyyn. Penttinen totesi, että ministeriöllä on vilpitön tahtotila resurssien oikeamieliseen jakoon.

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden kello 11.10.

Ahti Penttinen
Oikeusministeriö

Heikki Jukarainen
Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Pirjo Lappalainen
Palkansaajajärjestö Pardia ry

Tuija Heino
Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry

Rauno Selenius
Julkisalan koulutettujen
neuvottelujärjestö JUKO ry